

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

31.10.2016 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

Стандарт

✓ Бизнесът иска поне 4,23% ръст на икономиката

Работодателите недоволни от увеличението с 800 млн. разходи за отбрана и от високия дефицит

Проектът на бюджет 2017 е по-добър от тазгодишния, заявиха синдикати и работодатели по време на обсъждането на проекта на основния финансов закон на държавата в Съвета за тристранно сътрудничество. В същото време и синдикати, и работодатели отправиха редица критики. От страна на бизнеса най-силно критикуван бе скромният ръст на БВП и високият дефицит. В проекта бюджета е планиран ръст на БВП от 2.5% и дефицит от 1.4%. Предвиденият ръст отдалечава българската икономика от средното ниво на ЕС, заяви Божидар Данев, председател на Българска стопанска камара. Според БСК, България трябва да постигне ръст на БВП не по-малко от 4.23% няколко години поред, за да се намали разликата с останалите страни от Централна и Източна Европа. Това е особено наложително предвид това, че страната напускат 30-40 хил. българи годишно.

"Най-големият проблем пред бизнеса е, че няма хора за работа, което задържа инвестициите, развитието и доходите", коментира председателят на АИКБ Васил Велев. Според него в бюджет 2017 не се забелязват достатъчно инвестиции в образование и наука, както и разумна миграционна политика, която да насърчи оставането на квалифицираните кадри в страната и да улесни вноса на работна ръка. Вместо това рекордно завишение на разходите от над 800 милиона лева има в сектор "Отбрана и сигурност", от които половината отиват за въоръжение и ние не подкрепяме това", заяви Васил Велев. Според него това са грешни пари, които ще бъдат похарчени без да има страната ни военна доктрина. Работодателските организации подкрепиха запазването на данъчния модел и липсата на ръст на минималните осигурителни доходи, както и замразения максимален осигурителен доход на 2600 лева. В същото време синдикатите се обявиха за увеличение на максималния осигурителен доход на 2800 лева, което автоматично ще доведе до вдигане тавана на пенсиите от сегашните 910, на 980 лева. От КНСБ настояват да бъде завишено и минималното обезщетение за безработица от сегашните 7,20 лева на ден, на 9,50 лева.

"Притеснително е, че за догодина като фактор за икономическия растеж е заложено повишаване на вътрешното потребление, без това да е подкрепено с повече разходи в бюджета коментира Пламен Димитров, президент на КНСБ. Според него е недостатъчно увеличението във фондовете "Работна заплата" от 222 милиона лева. Липсват и мерки за преодоляване на енергийната бедност на българските домакинства, смятат от профсъюзите. "Вместо да увеличаваме минималната работна заплата, можеше да бъде премахнато нейното облагане", предложи президентът на КТ "Подкрепа" Димитър Манолов. Синдикатите поискаха и по-голямо увеличение на планираната квота за ваучери за храна от 280 милиона лева и за в бъдеще - пълното ѝ отпадане.

Бизнесът обаче изрази мнение срещу завишената с над 10 % разходна част на бюджета и планирания дефицит от 1,4 %. "Кризата е вече далеч зад гърба ни, икономиката расте, а в същото време планираме бюджетен дефицит от 1.4%, при положение, че за тази година се очаква да е 0%, заяви председателят на АИКБ Васил Велев. Отново се наливат пари в нереструктурирани системи добави председателят на БСК Божидар Данев, имайки предвид завишения с над 800 милиона лева бюджет за отбрана и сигурност.

За ефективността на тези нереструктурирани сектори може да се съди по следните показатели: За разкриване на едно престъпление през 2010 г. бюджетът е разходвал 2350 лв., а през 2015 г. - 4200 лв. За разкриване на 1 лев щети от икономически престъпления през 2010 г. бюджетът е отделил 3 лв., а през 2015 г. - 29 лв.

Продължава и сривът на инвестиции няколко години след излизането от кризата. Инвестициите са предимно публични и на основата на европейските фондове. Частните, в това число чуждестранните, са символични и далеч от предкризисното равнище, смятат от БСК.

Работодателските организации отправиха критика срещу планирания пореден ръст на таксите, които прибират държавната и общинската администрация за извършени услуги. За периода 2015-2016 г. има ръст на приходите от такси с 11%, а за 2017 г. се предвижда нов ръст от 7.6%. Спрямо общите приходи на бюджета таксите са 4.5%, а за сравнение, в Словения са 0.2%, посочи Божидар Данев. От КТ "Подкрепа" предложиха да се възстанови внасянето на осигуровки във фонд за гарантиране на вземанията при фалит на предприятията. Индексацията на пенсиите да започне още от 1 януари, а не от 1

юли, пък настоява КНСБ. От там предлагат заложеността в бюджета коефициент за ръст на пенсиите от 1.126 да нарасне на 1.15.

Мила Кисьова

Икономика

✓ Бюджет 2017: проблемът е дефицитът

Част от планирания през следващата година недостиг при приходите ще бъде покрит с нов вътрешен заем. Дефицитът в бюджета през 2017 г. ще бъде 1.3 млрд. лв., или около 1.4% от прогнозния брутен вътрешен продукт (БВП). Част от сумата ще бъде покрита с парите, натрупани във Фискалния резерв през тази и миналата година, а друга – с нов заем от вътрешния пазар. По-важното обаче е, че този дефицит ще дойде след постигането на балансиран бюджет през 2016 г. Благодарение на неизпълнението на 1/3 от заложената инвестиционна програма на правителството ще свие "дупката" в бюджета през тази година до 0 лв.

"Дефицитът е една от основните ни критики към бюджета", коментира Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ). Според него кризата е далеч в миналото, а икономиката се развива сравнително добре. "Дефицити се планират, когато икономиката върви надолу. Когато върви нагоре, трябва да е минимум балансиран бюджет", добави Велев.

Според Лъчезар Богданов, икономист от "Индъстри Уоч", вероятно през следващата година дефицитът ще е по-малък, отколкото е заложен сега. "Откъм формалната страна – след последните ревизии на НСИ за нивото на БВП, вероятно този процент ще бъде по-нисък", добавя Богданов.

Един от най-големите проблеми, свързани с дефицита, е необходимостта от поемането на нов дълг за неговото покриване. За следващата година не се предвижда да се излиза на външните пазари. Всъщност правителството предвижда да покрие по-голямата част от "дупката" в размер на 1.33 млрд. лв. с наличните средства във фискалния резерв. Едва 600 млн. лв. ще е новият нетен дълг.

"Ако този дефицит го нямаше, положението с българския дълг можеше да е още по-добре", казва Велев. Според него основният проблем са лихвите, които се плащат по българския дълг. През тази година те ще бъдат около 700 млн. лв., но в определени години сумата е надхвърляла 800 млн. лв. "Това са пари, които могат да се дадат за образование, наука", добавя председателят на АИКБ.

БТВ

✓ Бюджет 2017 мина без спорове през тристранката

Работодатели и синдикалисти приветстват допълнителните пари за ваучери за храна

Бюджетът за догодина не предизвиква спорове между социалните партньори. Работодателите са притеснени от увеличаването на разходите на държавата без реформи в ключови сектори, а синдикатите настояват за увеличаване на парите за майчинство и за безработните.

Бизнесът и синдикатите приветстваха заложените допълнителни 20 милиона лева за ваучери за храна на работниците. Освен за служителите, парите за храна под формата на ваучери са добре дошли и за работодателите - реално те са необлагаеми.

Общо 280 милиона лева - толкова е лимитът на ваучерите за храна, заложен в бюджета за догодина.

"Ваучерите за храна са използвана форма на предприятията за увеличаване на реалните доходи на хората, без да се плаща най-големият данък у нас, който е данък "Труд", той е над 51%", посочи Васил Велев от Асоциацията на индустриалния капитал в България.

Косвеният ефект е осветляване на икономиката, защото плащанията с ваучер винаги се отчитат.

Българско национално радио

✓ Владислав Горанов: Кабинетът ще подпомогне общините с големи задължения по линията на европейски проекти

Правителството е разработило механизъм в помощ на общините, които имат големи задължения по европейските проекти. Това съобщи министърът на финансите Владислав Горанов пред съвета за тристранно сътрудничество: По някакъв начин трябва да помогнем на общините, които не винаги по собствена вина изпадат в състояние, в което се оказват с огромни задължения, свързани с управлението на европейски проекти. Дълговете им да бъдат редуцирани с 80 на сто като останалите 20 на сто, свързани с финансови проекти в предходния програмен период, бъдат върнати поетапно за три години.

Асоциацията на индустриалния капитал подкрепя проектобюджета за догодина като по-добър от миналогодишния, но има сериозни резерви заради планирания бюджетен дефицит от 1,4 на сто. Председателят на бизнесорганизацията Васил Велев смята, че е постижим нулев дефицит.

Най-сериозният проблем за работодателите остава липсата на квалифицирани работници. Кабинетът, работодателите и синдикатите обсъждат финансовата рамка за 2017 година.

[Инвестор.БГ](#)

✓ Работодатели и синдикати: Бюджет 2017 е без реформи

Преди провеждане на преговорите на Националния съвет за тристранно сътрудничество Васил Велев и Димитър Манолов посочиха слабостите на проекта за публичните финанси

Националният съвет за тристранно сътрудничество днес ще проведе първата си среща, на която социално-икономическите партньори ще разгледат три законопроекта – за държавния бюджет за 2017 г., за бюджета на Държавното обществено осигуряване и на Националната здравноосигурителна каса. Ще бъде обсъден и проект на закон за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване.

"Безспорно предприетите или непредприети действия и реформи ще се отразят задържащо на ръста на заетостта и ще направят трудно наемането на нискоквалифициран персонал", коментира пред БНР вдигането на минималната заплата на 460 лева от 1 януари 2017 г. Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ).

Според него обясненията към работодателите са, че икономиката е във фаза на растеж, че има рязко увеличаване на заплатите, запазени са класовете, макар че само в нашата страна има проценти за прослужено време. "Но в Румъния икономическият ръст е 6%, а в България – 3%, а може да бъде по-голям, ако не се negliжират тези наши предложения", посочи председателят на АИКБ и критикува правителството за липсата на реформи.

По думите му слабите места на бюджета са, че е заложен дефицит.

"Кризата е далеч зад гърба ни, икономиката се развива сравнително добре, въпреки това продължаваме да планираме бюджети с дефицит, каквито има, когато икономиката върви надолу. Когато икономиката върви нагоре, бюджетът като минимум трябва да е балансиран. Тази година той ще е такъв и това е добра база и основа да се предвиди балансиран бюджет", препоръча Велев.

Той смята, че "технократично погледнато, бюджетът за 2017 година е направен добре

- макроикономическите прогнози са добри, планирана е добра събираемост на приходите, пререразпределението през бюджета на БВП се запазва под 40%, запазват се данъците, като изключим ръст на осигуровките за пенсия с 1 пр. п., което беше договорено в минал период".

Определението на Васил Велев за най-важния финансов закон на държавата е, че в бюджета се оглеждат пропуснатите възможности на отложените реформи и то в много сфери като сигурността и отбраната.

"Отново има ръст в разходите за отбрана и сигурност. Ръстът в отбраната е огромен – при липсата на военна доктрина това въоръжаване за сметка на отказ от по-сериозно увеличение на разходите за образование, наука и култура за нас е незащитимо. Инвалидните пенсии отново растат. Виждаме и отказ от административна реформа", посочи слабостите на бюджета представителят на работодателската организация.

Велев е на мнение, че единствено управлението на дълга е по-добро.

"В края на следващата година ще имаме много по-нисък държавен дълг, отколкото в края на тази, но това се получава, защото фискалният резерв ще се използва за погашения по дълга. Проблемът е в бюджетния дефицит, защото ако ги нямаше тези 1,3 млрд. лева, които са превишение на разходите над приходите, ситуацията с дълга щеше да бъде още по-добра. Щеше да има по-голямо погашение на дълга, без да се емитира нов, да се намалят лихвените плащания, защото ниският дълг не е самоцел", обясни представителят на работодателската организация.

Велев напомни, че лихвите по дълга са над 800 млн. лева - средства, които могат да бъдат използвани за образование и наука.

Преди провеждането на преговорите на Националния съвет за тристранно сътрудничество своята позиция от страна на синдикатите изрази и президентът на КТ "Подкрепа" Димитър Манолов.

По думите му "никой не е искал да се договори механизъм за определяне на минималната работна заплата, а това е била маневра, с която се цели избягване на темата за нейното увеличение и вдигане на шум".

"При всяко вдигане на минималната работна заплата се говорят едни и същи неща – за загуба на работни места и фалити. Минималната работна заплата отива единствено и само за потребление. От нея никой не трупа, никой не инвестира и не прави капиталови разходи, а потреблението означава растеж", заяви Манолов и препоръча да се заложи на вътрешното потребление.

Той е категоричен, че проблемът на България отдавна е ясен – доходите.

Синдикалният лидер не намира проблем във формирането на бюджет с дефицит и дори смята, че дефицитът трябва да е малко по-висок, но да се вземат мерки за увеличаване на приходите.

"В Бюджет 2017 няма достатъчно политика в подкрепа на доходите. Увеличението на бюджета за култура няма да стигне за нищо, бюджетите за наука остават практически същите, има проблеми с финансирането на НК "Железопътна

инфраструктура". Нашата система на отбрана е такова оперетно нещо, че там въобще не виждам смисъл да се полагат усилия за сегашния ѝ вид. Сега това е глупаво харчене на средства", емоционално посочи липсата на сериозни аргументи в разпределението на публичните финанси лидерът на КТ "Подкрепа".

Димитър Манолов определи бюджета за 2017 година като "бюджет на инерцията" и допълни, че в него със сигурност трябва да се направят вътрешни размествания, без драматични числа, особено в науката и културата. Синдикалистът съобщи, че на 1 ноември БАН и Селскостопанската академия излизат на протест заради орязания си бюджет.

Увеличението с 1 пр. п. на осигурителните вноски за пенсия, което е 3% върху доходите, няма да реши проблема с дефицита в бюджета за Държавното обществено осигуряване, убеден е Манолов, защото така според него "само малко ще намали дефицита в ДОО, но няма да е решаващо".

[Дневник](#)

✓ Работодателите и синдикатите приеха със забележки "скупния" проектобюджет на Горанов

Свършен бюджет няма, аз се надявам това да е скупен бюджет, който да не е тема за дебати, имаме много по-сериозни въпроси да решаваме. Този коментар направи финансовият министър Владислав Горанов при обсъждането на проектобюджета за 2017 г. от Националния съвет за тристранно сътрудничество.

Обсъждането на законопроекта задължително предшества приемането му в Министерския съвет и внасянето в Народното събрание, крайният срок за което е понеделник, 31 октомври.

Представителите на работодателите и синдикатите са определили проекта като по-добър от тазгодишния, съобщи БТА.

Сред забележките на синдикатите са запазването плоския данък, замразяването на максималния осигурителен доход на 2600 лв., замразяването на размера на минималното обезщетение за безработица в размер 7.20 лв. на ден и помощта за майките, които отглеждат дете между 1 и 2 г. на 340 лв. КНСБ настоява максималният осигурителен доход да стане 2800 лева.

Част от работодателските организации възразяват срещу административното увеличение на минималната заплата с 9.5% без това да е съгласувано с тях. Синдикатите на свой ред предлагат, минималната заплата да продължи да расте не само през 2017 г., но и през следващите две години, докато правителственият проект предлага замразяване.

По думите на председателя на Асоциацията на индустриалния капитал Васил Велев, цитиран от БТА, за бизнеса прогнозата е реалистична, що се отнася до ръста на БВП, нивото на заетост и ръста на компенсациите на заетите. Смятаме, че планираното увеличение на приходите е постижимо, възможно е да бъде по-амбициозно, но се придържаме към по-предпазлива прогноза, допълни той. От бизнеса подкрепят и данъчната политика, липсата на увеличение на минималните осигурителни доходи, както и запазването на максималния осигурителен доход.

Според Велев не административни мерки като ръст на минималната заплата ще доведат до развитие на икономиката на България, а са необходими повече средства за образование. Той възрази срещу бюджетния дефицит, който по думите му е резултат от неизвършени реформи.

В становище на Българската стопанска камара се подчертава, че продължава притискането на бизнеса, който е основният двигател на растежа, чрез нереформираната съдебна система, забавянето на електронното правителство и утежняването на регулациите и размера на таксите. За периода 2015-2016 г. има ръст на приходите от таксите с 11 на сто, а се предвижда за 2017 г. нов ръст със 7.6 на сто. Приходите от такси са 4.5% от общите приходи на бюджета, докато в Словения, например, са 0.2%, аргументира се БСК.

[Plovdiv week](#)

✓ Работодателите и синдикатите приеха със забележки "скупния" проектобюджет на Горанов

Свършен бюджет няма, аз се надявам това да е скупен бюджет, който да не е тема за дебати, имаме много по-сериозни въпроси да решаваме. Този коментар направи финансовият министър Владислав Горанов при обсъждането на проектобюджета за 2017 г. от Националния съвет за тристранно сътрудничество.

Обсъждането на законопроекта задължително предшества приемането му в Министерския съвет и внасянето в Народното събрание, крайният срок за което е понеделник, 31 октомври.

Представителите на работодателите и синдикатите са определили проекта като по-добър от тазгодишния, съобщи БТА.

Сред забележките на синдикатите са запазването плоския данък, замразяването на максималния осигурителен доход на 2600 лв., замразяването на размера на минималното обезщетение за безработица в размер 7.20 лв. на ден и помощта за майките, които отглеждат дете между 1 и 2 г. на 340 лв. КНСБ настоява максималният осигурителен доход да стане 2800 лева.

Част от работодателските организации възразяват срещу административното увеличение на минималната заплата с 9.5% без това да е съгласувано с тях. Синдикатите на свой ред предлагат, минималната заплата да продължи да расте не само през 2017 г., но и през следващите две години, докато правителственият проект предлага замразяване.

По думите на председателя на Асоциацията на индустриалния капитал Васил Велев, цитиран от БТА, за бизнеса прогнозата е реалистична, що се отнася до ръста на БВП, нивото на заетост и ръста на компенсациите на заетите. Смятаме, че планираното увеличение на приходите е постижимо, възможно е да бъде по-амбициозно, но се придържаме към по-предпазлива прогноза, допълни той. От бизнеса подкрепят и данъчната политика, липсата на увеличение на минималните осигурителни доходи, както и запазването на максималния осигурителен доход. Според Велев не административни мерки като ръст на минималната заплата ще доведат до развитие на икономиката на България, а са необходими повече средства за образование. Той възрази срещу бюджетния дефицит, който по думите му е резултат от неизвършени реформи.

В становище на Българската стопанска камара се подчертава, че продължава притискането на бизнеса, който е основният двигател на растежа, чрез нереформираната съдебна система, забавянето на електронното правителство и утежняването на регулациите и размера на таксите. За периода 2015-2016 г. има ръст на приходите от таксите с 11 на сто, а се предвижда за 2017 г. нов ръст със 7.6 на сто. Приходите от такси са 4.5% от общите приходи на бюджета, докато в Словения, например, са 0.2%, аргументира се БСК.

[Днес+](#)

✓ Бизнесът против повече пари за въоръжение в Бюджет 2017

Спокойствие в икономиката очаква финансовият министър Владислав Горанов, който представи пред тристранката параметрите на макрорамката за следващата година. Държава, работодатели и синдикати се събраха на заседание в МС, за да обсъдят публикувания преди дни проект за Бюджет 2017.

Близо до балансиран бюджет прогнозира финансист номер едно. Повече разходи през 2017 планира той. Ще има намаление на безработицата, но с по-малки темпове в сравнение с тази година и тя ще е около 7,3%. 1,5% ще е инфлацията, според прогнозата на Владислав Горанов. Надявам се това да е скучен въпрос, пожела си финансовият министър. Той поиска добрият БВП да се повишава и разумно да се харчат държавните средства.

Васил Велев от АИКБ подчерта на свой ред, че балансиран бюджет е добър вариант. Съгласни са с увеличените средства за някои сектори. Смятат, че е по-добър бюджет. Имат обаче сериозни препоръки. Няма хора за работа, каза Велев. Възражаваме срещу бюджетния дефицит, оплака се той.

Работодателите не подкрепят повечето пари за въоръжение. Няколко доктрина, която да обуславя тези разходи. Против са половинчатите реформи в образованието.

От ССИ пък са с резерви по отношение на политиката на саниране. Няколко анализ на истинското състояние на всички жилищни сгради. Затова и няколко дългосрочна стратегия в сферата.

От Българската стопанска камара се ядосаха, че финансовият министър и здравният министър излезли, за да пушат някъде. Това показва отношение, коментира Божидар Данев, изпълнителен председател на организацията.

Бюджетът планирал ниски ръстове, които били крайно недостатъчни по мнението му. Няма цели, смята Данев. Продължава ръстът на увеличението на бюджетните разходи в нереформираните системи - социална система, в т.ч. пенсионна, здравеопазване, отбрана и сигурност; административна система, недоволен е той.

Демографската политика, която е от основно значение за националното развитие, няма своето приоритетно и числово присъствие в Бюджет 2017, както и в тригодишната бюджетна рамка, критикува още Божидар Данев.

За разкриване на едно престъпление през 2010 г. бюджетът е разходвал 2350 лв., а през 2015 г. - 4200 лв., т.е. имаме почти двоен ръст, подчерта още той.

За разкриването на 1 лев щети от икономически престъпления през 2010 г. бюджетът е отделил 3 лв., а през 2015 г. - 29 лв., т.е. 8 пъти повече, стана ясно още от думите му.

Продължава 26 години политиката на централизация на финансовите ресурси, недоволен са още от БСК. Всички политически говорения и обещания за децентрализация са забравени, каза Данев.

Продължава сривът в инвестициите няколко години след излизането от кризата, допълни той. Инвестициите са предимно публични и на основата на европейските фондове. Частните, и в т.ч. чуждестранните, са символични и са далеч от предкризисното равнище, по мнението му.

Продължава притискането на бизнеса - основният двигател на растежа, оплака се той и критикува нереформираната съдебна система, неслучващото се електронно правителство, утежняване на регулациите и размера на таксите. За периода 2015-2016 г. има ръст на приходите от таксите с 11 на сто, а се предвижда за 2017 г. нов ръст със 7,6 на сто.

Президентът на КНСБ Пламен Димитров заяви, че бюджет 2017 е по-добър от 2016. Синдикатите обаче и към него имат критики по някои параметри на разходните политики.

Трябвало да се оптимизират максимално някои разходи за покриване на определени нужди. Димитров е смутен от ниското ниво на преки чуждестранни инвестиции. Темповете на растеж на заетостта трябва да бъдат подкрепени, настоя президентът на КНСБ. Резерви по отношение на преките данъци имат още от синдиката. Димитров поиска доходите у нас да се определят на пазарна величина. Да се увеличат заплатите в общественния сектор, настоява още КНСБ. /news.bg

[Дарик радио](#)

✓ 15 училища в област Сливен с обществени съвети

Определени са представителите в обществените съвети към училищата, които извършват обучение за придобиване на професионална квалификация в Сливенска област. Това стана на работна среща между областния управител Татяна Петкова и представители на регионалните структури на представителните организации на работодателите.

Такива учебни заведения в област Сливен са 15. Обществените съвети трябва да бъдат формирани до края на месец декември.

В срещата участваха представители на петте национално представителни организации: Сливенска търговско-промишлена палата, Съюз за стопанска инициатива, Асоциация на индустриалния капитал в България, Българска стопанска камара и Конфедерация на работодателите и индустриалците в България.

Членовете на обществения съвет се определят за срок до три години. Обществените съвети одобряват стратегията за развитие на учебното заведение, предлагат политики и мерки за подобряване качеството на образователния процес, дават становище за разпределението на бюджета, съгласуват училищния учебен план, дават становище по училищния план-

прием, участват в провеждането на конкурса за заемане на длъжността "директор" и др. Петкова каза, че обществените съвети са мястото, където работодателите могат да влияят върху политиките, свързани с обучението на необходимите на местната икономика кадри.

"Не трябва да допускаме наши квалифицирани ученици, завършили наши професионални гимназии, да отиват да работят в други региони, защото ние не можем да им осигурим работни места. Трябва да работим така, че да ги задържим. Професионалните гимназии са отворени към бизнеса и очакват Вашето сътрудничество", каза още тя.

[Вестник Земя](#)

✓ **Младите доказаха, че са бъдещето на България**

Инициативата на Горна Оряховица за организиране на Изложение-конкурс на Младежкото научно-техническо творчество е приета с голямо одобрение

В продължения на три дни – 27, 28 и 29 октомври 2016 г. Горна Оряховица стана столица на научно-техническата мисъл на България. 48 отбора със 152 участници се включват в първото по рода си Изложение-конкурс на младежкото научно-техническо творчество. Представени са част от техническите гимназии в страната, участват технически университети, БАН, младежки екипи от фирми. Представените разработки са много разнообразни и представят голям спектър на техническата наука. Те се оценяват от специализирано жури от учени и професионалисти. Отличените се обявиха на 28 октомври в Народно читалище "Напредък 1869", където специален концерт поздрави всички участници във форума.

При официалното откриване на Изложението-конкурс неговият инициатор инж. Владимир Григоров заяви, че първата крачка за приобщаване на младите хора към техниката и точните науки е направена. Предстои догодина да се разшири участието на представители на техническата наука и от други страни. **Подкрепяме тази инициатива и в бъдеще, защото на България в момента най-много са й необходими инженерно-технически кадри, изобретатели и новатори",** обяви председателят на Асоциацията на индустриалния капитал Васил Велев. **"Изминаха 25 години от последното подобно събитие. Дано вие поставите едно ново начало, което да възроди добрите традиции",** обърна се той към домакините. **Има много българи, които със своите иновации са променили света. Вие сте наследници на славни традиции. Дано тази инициатива тласне повече млади хора към техниката и науката",** обърна се Велев към младежите, участващи в изложението.

Събитието е подкрепено и от Федерацията на научно-техническите съюзи в България. Те отдавна са обмисляли как да създадат нещо подобно и с огромно задоволство разбират, че вече са изпреварени. "Може да разчитате на нас и догодина", обяви Марин Антонов от НТС. Първата награда на Организационния комитет, която включва премия от 3000 лева и плакет на Община Горна Оряховица, бе присъдена на разработката "Електронна система за обучение чрез таблет и хартиен носител, ползвайки съвременни CAD-CAM системи за моделиране" на колектив от Русенския университет "А. Кънчев" с ръководител доц. Руси Минев. Бяха раздадени втора и трета награди, както и няколко поощрения.

Инициативата на Горна Оряховица за организиране на Изложение-конкурс на Младежкото научно-техническо творчество е приета с голямо одобрение и тя ще разшири кръга на бъдещите участници от страната и от чужбина.

Никола Чолаков, Горна Оряховица

✓ **Винаги има потребност от будители**

Гала-концерт в София и многобройни прояви в страната ще отбележат светлия български празник

Стана традиция първият ден от ноември дза се превръща във всенародно тържество на българския дух. Не само културната общественост, болшинството от нацията прие Деня на народните будители като свой личен и съкровеният празник. От 19.00 ч. в столичния Музикален театър ще бъдат присъдени националните награди за ярки постижения в музикално-изпълнителското и танцовото изкуство на България "Кристална лира". Ще бъде присъдена и награда "София" на Столична община. Кулминацията на честванията ще бъде в зала 1 на НДК, където от 19 ч. започва гала-концерт "На ползу роду", организиран от Националния комитет "160 години общонародно читалищно дело", с участието на Министерството на културата, Столична община, училища "Европа", СНЧ, **Асоциацията на индустриалния капитал в България** и др.

В Бургас актьорите от Държавния куклен театър ще представят постановката "Колко лесно" — да научим българските букви по забавен и интересен начин за посетителите на Туристически комплекс "Акве Калиде". Събитието е от 13 ч, а от 18 ч. в зала "Георги Баев" на Културен център "Морско казино" ще бъде представен научно-документалният филм "Корени на духовността".

Пред паметника на Паисий Хилендарски в Алята на възрожденците в Морската градина от 11 ч. с военен ритуал, поклонение, благодарствен молебен и полагагане на венци варненци ще отбележат Деня на народните будители. От 18 ч. в Градската художествена галерия "Борис Георгиев" ще се проведе концерт по повод 140 години от раждането на големия наш композитор Добри Христов. Събитието е под надслов: "Пеем твоите песни учителю". От 10.30 ч. младежки парламент във Видин ще отбележи празника на пл. "Бдинци" със "100 цитата в деня на Народните будители". От 11 ч. пред паметника "Св.Св.Кирил и Методий" във Враца тържествено ще бъде отбелязан Деня на народните будители. От 10 ч. на Новоселските гробища в Сливен ще се състои панихида и поднасяне на цветя на гробовете на сливенските будители. От 11.30 часа на пл.

"Хаджи Димитър" ще започне Общоградско тържество по повод празника, а в Шумен ще бъде открита гостуващата фото-изложба "Пазители на традициите" в музея "Панайот Волов".

Важни общественно-икономически и политически теми

24 часа

✓ Рекордно голям бюджет догодина (обзор)

Правителството ще приеме днес държавните приходи и разходи за догодина

Повече пари за здраве, образование и европроекти, 400 млн. лв. отгоре за чиновниците, 500 млн. лв. - за социални плащания и програми. Повече пари за здравеопазване, образование, МВР, отбрана и европроекти. Това са акцентите в бюджета за догодина, който ще гледа правителството в понеделник на извънредно заседание.

Предвижда се още ръст на доходите и запазване на данъците, което да е съчетано с намаление на безработицата до 7,3% през 2017 г. Лидери по процент на увеличение сред министерствата са регионалното и транспортното - с 20-22% повече от тази година.

Ръстът на парите за образование е малко над 9% Допълнителните средства спрямо 2016 г. ще са 230 млн. лв. За реализиране на приоритетите ще се изпълняват интегрирани мерки и действия за гарантиране на равен достъп до качествено образование и професионална подготовка и растеж, основани на знанието и науката. Ще се привличат и млади учители в системата на средното образование.

С почти половин милиард се увеличават социалните и здравните плащания, докато разходите за пенсии скачат с 250 млн. лв. В сектора на здравеопазването приоритетни остават спешната медицинска помощ, електронното, майчинското и детското здравеопазване, лечебните заведения за болнична помощ, както и лекарствената политика. За целта са планирани малко над 3,2 млрд. лв.

Рекордните 1,23 млрд. лв. ще е бюджетът на МВР догодина. Той е със 100 млн. лв. повече в сравнение с 2016 г. С 10 млн. до 107 млн. лв. е увеличен и бюджетът на ДАНС. Нарастването за Държавна агенция "Разузнаване" е 3 млн. лв., а на НСО - с 4 млн. лв. С 20% по-висок бюджет ще получи съдебната система - 565 млн. лв. Намаление обаче има при парите за земеделското министерство. Общо 400 млн. лв. повече в сравнение с тази година ще струва издръжката на чиновниците догодина. (Кой колко се планира да получи – виж таблицата):

Министерство/ведомство	Сума 2017 г. в млн. лв.	% изменение спрямо 2016 г.
МВР	1233,60	9,56
Министерство на енергетиката	119,34	2,88
Министерство на отбраната	1080,27	7,70
Министерство на финансите	427,19	6,00
МОН	486,16	9,25
Министерство на транспорта	270,67	20,30
Министерство на земеделието	205,55	-16,78
Министерство на икономиката	76,43	6,16
Министерство на правосъдието	211,07	2,96
Министерство на културата	149,14	6,53
Министерски съвет	88,27	6,35
Министерство на регионалното развитие	400,90	22,60
Социално министерство	1117,53	0,68
Министерство на спорта	73,43	3,42
Министерство на туризма	13,78	6,03
Министерство на външните работи	128,36	4,36
Министерство на здравеопазването	438,85	0,42
Сметна палата	16,00	6,67
Съдебна власт	565,00	19,45
Народно събрание	56,60	6,79
Министерство на околната среда	44,65	3,84

В петък съветът за тристранно сътрудничество одобри трите бюджета - на държавата, на НОИ и на НЗОК, както и промени в Кодекса за социално осигуряване. Окончателните цифри на бюджета ще станат ясни, след като бъде приет и от парламента. Двете приходни агенции трябва да съберат 2,4 млрд. лв. повече, а разходите е планирано да нараснат с 2 млрд. лв. Постъпленията от данъци и осигуровки се залагат с почти 8% повече. Около 600 млн. лв. се очакват от концесията на летище София и от старта на толсистемата. Най-голям е ръстът на разходите за Националния фонд, т.е. тези, които са свързани с европроектите. Там увеличението е с 1,5 млрд. лв. Следват ги парите за отбрана, които са с около 700 млн. лв. повече, но за 3 г. до 2019 г.

Допълнителни средства отиват за закупуване на нови изтребители и патрулни кораби. Фискалният резерв към края на годината не трябва да пада под 4,5 млрд. лв., каквото е ограничението и в момента. БВП прескача 100 млрд. лв. до 2019 г. В доклада към изпълнението на бюджета е записано още, че съотношението държавен дълг към прогнозния БВП се очаква да бъде около 25% към края на 2019 г.

Финансовият министър е планирал за газовата връзка с Гърция 215 млн. лв. и 261 млн. евро гаранции за кредити за студенти и докторанти.

През 2017 г. брутният вътрешен продукт ще стигне 92,4 млрд. лв., а през следващите две съответно 97 и 100,5 млрд. лв. Икономическият ръст леко ще се забави - до 2,5%, но през следващите две години ще се ускори до 2,7%. Бюджетният дефицит ще бъде нисък - 1,4%, планира финансовият министър. И ще се свива през следващите 2 години - съответно до 1% през 2018 г. и до 0,5% през 2019 г. Макрорамката на бюджета е разчетена при валутен курс на долара спрямо еврото от 1,121.

Цената на петрола през 2016 г. бе ревизирана на 43,6 долара за барел при очаквана 39,7 долара според пролетната прогноза. Максималният размер на държавния дълг към края на 2017 г. не може да надвишава 23,9 млрд. лв., е записал

министър Горанов. Това означава, че най-големият му размер, който може да бъде поет догодина, е 1,2 млрд. лв. Няма обаче да се поема нов външен дълг, тъй като буферът в бюджета, който остава от тази година, ще позволи изплащането на еврооблигациите за 950 млн. евро, чийто падеж е в средата на 2017 г.

В рамките на текущата бюджетна година Министерският съвет може да проведе преговори и да сключи с Банката за развитие на Съвета на Европа споразумение за заем в размер до 200 млн. евро за съфинансиране на проекти.

Доходите нагоре с 5,8%, инфлацията - 1,5

Финансовото министерство е заложило в бюджета увеличаване на размера на минималната работна заплата от 1 януари 2017 г. на 460 лв. И планира този размер да се запази за 2018 и 2019 г., което е ръст от около 5,8%, който ще изпревари очакваната инфлация от 1,5%. Средномесечният доход за получаване на помощи за дете за 2017 г. е 400 лв. Месечните помощи са: за едно дете - 37 лв., за две - 85 лв., за три деца - 130 лв., за четири - 140 лв., и за всяко следващо с 20 лв. отгоре. За близнаци е 75 лв., е предвидено в проектобюджета. Размерът на еднократната помощ при раждане е: за първо дете - 250 лв., за второ дете - 600 лв., за трето дете - 300 лв., за четвърто и всяко следващо дете - 200 лв. Финансовият министър е планирал от догодина за дете с определени 90% увреждания да се плащат 930 лв. Ако увреждането е от 70-90% - 490 лв., от 50 до 70% - 420 лв., и под 50% - 350 лв.

[Информационен портал за неправителствените организации](#)

✓ Из българското законодателство през изминалата седмица (24 октомври – 28 октомври 2016 г.)

Настоящият мониторинг е резултат от обзорен преглед върху ключовите законодателни промени, предложени и случили се през изминалата седмица. Разглежданите нормативни актове пряко или косвено засягат състоянието и развитието на гражданския сектор. Изследването на правната рамка обхваща информацията, публикувана в сайтовете на основните държавни институции и органи, както и специализираните сайтове за обществени консултации. Мониторингът не претендира за пълна изчерпателност на информацията, а цели отразяването на най-важните акценти на законодателно ниво.

Акценти в законодателните изменения през изминалата седмица 24 октомври – 28 октомври 2016 г.:

I. В Държавен вестник, бр. 85 от 28.10.2016 г., бяха обнародвани следните актове:

Закон за изменение и допълнение на Изборния кодекс

С промените в Изборния кодекс отпада ограничението от 32 избирателни секции в една държава по отношение на страните членки на Европейски съюз. Също така, броят на избирателите, отбелязали квадратчето "Не подкрепям никого", ще бъде включен в броя действителни гласове при процентното отчитане на резултатите на първия тур.

II. На заседание на Министерски съвет, което се проведе на 26.10.2016 г., бяха приети следните актове:

Решение за одобряване проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за устройството на територията

С предложените промени се цели облекчаване на процедурите, намаляване на административната тежест и повишаване на отговорността на общинските администрации.

Предвижда се с поправките да се повиши административният контрол на общинските администрации, както и отговорността на неправителствения сектор, представен от проектантските браншови организации на архитектите и инженерите, както и от регистрираните фирми - консултанти в процесите на инвестиционното проектиране и строителството.

Съществено изменение се предвижда при категоризирането на строежите. Първите три категории се обединяват в една, която ще е с еднакви изисквания по отношение на оценката на съответствието, строителния надзор, въвеждането в експлоатация и административния контрол. Следващите три категории стават втора, трета и четвърта със съответните изисквания към тях. Наред с това се въвежда изискване за поддържане на публични регистри от съответните администрации и публикуване на интернет страниците им на одобрени проекти на устройствени планове. Това се прави във връзка с изискването за осигуряване на публичност и достъпност до актове и устройствени планове, издавани и одобрявани от министъра на регионалното развитие и благоустройството и от областните управители.

Решение за одобряване проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за устройството и застрояването на Столична община

Опазването на зелената система на Столична община и решаването на проблемите със застрояването на града са сред основните цели на промените, предлагани от правителството в Закона за устройството и застрояването на Столичната община (СО). Промените целят да се постигне яснота при устройството и застрояването на Столична община, подобряване на средата за обитаване, труд и отдых на жителите на столицата, както и предотвратяване на прекомерно натоваарване на територията със строежи, транспортен трафик и рекламни елементи.

С редакцията на закона е дадена и нова легална дефиниция на понятието "зелена система". Отстранени са съществени пропуски, като към устройствените зони и самостоятелни терени на зелената система са добавени терени за бази на зелената система, природни резервати, природни паркове и защитени местности и природни забележителности.

Решение за одобряване проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за правната помощ

До момента право на безплатна правна помощ имат лицата с доходи под социалния праг (т. нар. гарантиран минимален доход), който е 65 лв. месечно. Предложените промени в Закона за правната помощ предвиждат право на безплатен адвокат да имат хората с месечни доходи под определената за страната линия на бедност. За 2016 г. тя е 300 лв. Това значително разширява кръга на лицата, които ще могат да се възползват от заплащани от държавата адвокатски услуги при наказателни, граждански и административни дела пред всички съдебни инстанции. Целта е да се гарантира равен достъп до правосъдие.

Законопроектът създава възможност регионалните центрове да предоставят изнесени консултации и правни съвети на място за хора от съответния съдебен район, живеещи в селища от областта или настанени в социални домове.

Регламентира се и процедурата по предоставяне на правна помощ от националния телефон 0700 18 250, който бе въведен пилотно през 2013 г.

Решение за одобряване проект на Закон за изменение и допълнение на Гражданския процесуален кодекс

Целта на предложените нови текстове в Гражданския процесуален кодекс (ГПК) е да се осигури прилагането на Регламент (ЕС) №655/2014 за създаване на процедура за европейска заповед за заповор на банкови сметки с цел улесняване на трансграничното събиране на вземания по граждански и търговски дела. Регламентът е директно приложим във всички държави-членки от 18 януари 2017 г. Така, кредиторите ще могат да искат от съда издаване на европейска заповед за заповор на банкови сметки на длъжници при трансгранични дела. Наличие на трансгранично дело има, когато кредиторът е с местоживеене в една държава-членка, а съдът и банковата сметка, подлежаща на заповориране, се намират в друга държава-членка или когато съдът, разглеждащ молба за заповед за заповор, се намира в една държава-членка, а банковата сметка – обект на заповедта за заповор, е в друга.

С допълненията в ГПК се урежда правото на ищеца да иска издаването на европейската заповед преди предявяване на спора по същество пред първоинстанционния съд, по време на цялото съдебно производство, както и след постановяване на съдебно решение.

Постановление за приемане на Наредба за приобщаващото образование

С приетата от Министерски съвет наредба се определя държавния образователен стандарт за приобщаващо образование съгласно изискванията на Закона за предучилищното и училищно образование.

Според даденото в наредбата определение, приобщаващото образование е процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете или ученик и на разнообразието от потребностите им чрез активизиране и включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и научаването и към създаване на възможности за развитие и участие на децата и учениците във всички аспекти на живота на общността. Приобщаващото образование се разглежда като неизменна част от правото на образование.

В Наредбата се урежда обща и допълнителна подкрепа за всички деца, като особена подкрепа ще получат децата със специални образователни потребности. В училище ще се привличат ресурсни учители, психолози, логопеди и други педагогически специалисти, ще има и помощник на учителя.

От допълнителни часове се нуждаят и децата, които не владеят български език, както и тези със затруднения в обучението. Часовете ще се провеждат включително и през лятото. В стандарта е уредена и подкрепата за деца с изявени дарби, като се предвижда да се осигурят квалифицирани специалисти за развитие на техния потенциал.

Регламентирана е подкрепата за деца в риск от отпадане от училище, както и тези, подложени на тормоз. Залагат се и дейности за създаване на добър психоклимат в училище – превенция срещу насилието, преодоляване на проблемно поведение, както и награди и санкции за учениците и процедури при евентуални отсъствия.

В държавния образователен стандарт за приобщаващо образование е уреден въпросът и за отсъствията на учениците. Педагогическите съвети в училище ще решават как да санкционират ученици, които имат над 15 отсъствия по неуважителни причини. Стандартът позволява една от мерките вече да бъде преместване в друга паралелка и едва след това – в друго училище. Учениците ще могат да отсъстват по уважителни причини до 10 дни – до 3 дни в една учебна година с разрешение на директора и до 7 дни с решение на Педагогическия съвет.

Постановление за приемане на Наредба за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието

Наредбата определя обхвата и методологията за извършване на двата вида предварителна оценка – частична и цялостна, и на последващата оценка на въздействието. Документът определя основните етапи и инструменти при извършването на оценка на въздействието и редът за провеждане на обществените консултации. Предвидено е те да се провеждат на Портала за обществени консултации и съгласно спецификата на актовете да се избират и други подходящите форми за консултации. За тяхното провеждане се регламентира консултационен документ, както и неговото минимално съдържание.

С промени в Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация е предвидено да бъдат регламентирани законодателната и оперативната програма на Министерския съвет, техните образци и начинът, по който се организира тяхното изготвяне. Проекти на нормативни актове ще се включват в тях само след изготвяне на частична оценка на въздействието, като преди това оценките ще се съгласуват от администрацията на Министерския съвет. Предвиден е и редът, по който това ще се случва, като администрацията ще проверява качество на изготвените частични предварителни оценки на въздействието и най-вече изразената преценка за необходимостта от извършване на цялостна оценка на въздействието.

Решение за приемане на Национална програма за превенция и защита от домашно насилие за 2016 г.

Националната програма за превенция и защита от домашното насилие за 2016 г. има за цел изграждането на институционални механизми за координиране и мониторинг на дейностите по превенция и защита от домашното насилие, повишаване чувствителността на обществото за този проблем, повишаване капацитета на специалистите и институциите, отговорни за прилагането на мерките по превенция и защита.

Предвидените в програмата мерки са групирани според заложените цели – институционални и организационни мерки; превенция; обучение и квалификация; защита, възстановяване и реинтеграция на пострадалите от домашно насилие/работа с извършители; законодателни мерки; контрол и оценка. Ролята на неправителствения сектор е заложена във всички области на действие (с изключение на институционалните и организационните мерки).

Изпълнението на програмата от отговорните институции и техните партньори предполага стандартизиране на подхода в изпълнението на дейности по превенция и защита от домашно насилие, създаване на обществена нетърпимост към

явлението, постигането на висок стандарт в реализирането на дейностите по превенция и защита, както и предотвратяването на рецидиви и предоставяне на качествени услуги за пострадалите.

Сред мерките, които се изпълняват по програмата, са поддържането на непрекъснати национални телефонни линии за случаи на домашно насилие, провеждане на обучения за служители, работещи с жертви и извършители, издаване на наръчници за социални работници, поддържане и управление на кризисни центрове и др.

III. В Народното събрание:

Законопроект за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност бе гласуван и приет на второ четене

Промените предвиждат хранителните продукти, които са дарени до 30 дни преди изтичането на срока на годност да не се облагат с данък върху добавената стойност (ДДС). Премахването на налога ще важи само ако стойността на даренията на година не надхвърлят 0.5% от общия годишен оборот на данъчно задълженото лице, което ги прави.

Юридическите лица с нестопанска цел за общественополезна дейност, които ще извършват "хранително банкиране" трябва да бъдат регистрирани като оператор с храни от Българска агенция за безопасност на храните. За лицата, които ще получават дарените храни, се създава специален публичен регистър, където следва да са вписани към момента на дарението.

Дума

✓ **Еврофондовете осигурили 4% от ръста на БВП през 2015 г.**

Инвестициите от европейските фондове през 2015 година са довели до нарастване на brutния вътрешен продукт с 4 процента над ръста, който би имал без европейското финансиране, обясни Витория Алиата ди Вилафранка, която ръководи екип в главна дирекция "Регионална политика" на Европейската комисия и отговаря за България, Хърватия, Унгария, Румъния и Словения. По нейните думи през 2023 година е изчислено, че ръстът ще бъде с около три процента.

Румъния се справя по-зле с усвояването на европейските фондове от България, смята Вилафранка. Експертът оцени справянето на държавите с еврофондовете през периода от 2007 до 2013 г. Макар че има проблеми при усвояването на европейските средства, България се справя добре, смята тя.

Около 40% от капиталовите разходи на правителството са свързани с европейските фондове. "В България 66% от европейското финансиране, или 2/3 отиват в сферата на околната среда и транспорта. Например по големите транспортни коридори, от които е част АМ "Тракия". Също така голям транспортен проект беше метрото в столицата. Трябва да подчертая, че освен изграждането на нова транспортна инфраструктура, чрез европейските пари е ремонтирана част от вече съществуващата. На много места няма необходимост от изграждане на нов път, а от ремонт на стария", посочи експертът.

На въпрос дали корупцията е проблем при усвояването на европейските фондове в България, Вилафранка коментира: "Ние не измерваме корупция, но оценяваме законността и регулаторната рамка. Там се срещнахме с големи трудности. Сега този аспект има по-малка тежест - първо, защото вече бяха направени финансови корекции, което доведе до промени в системата; второ, защото хората придобиха повече опит. Законодателната рамка също стана по-лесна за прилагане. Освен това ние непрекъснато настоявахме пред българските власти да организират повече обучения и по този начин хората, които се занимават в тази сфера, да придобият повече професионални знания и умения. Не е достатъчно само да имаш фантастичен закон. Нужни са и хора, които да знаят как да го прилагат".

✓ **Лек ръст на кредитите за домакинства през септември**

През септември кредитите за домакинства и нетърговски организации, обслужващи домакинствата, достигат 18,4 млрд. лв. - 20,7% от БВП, което представлява ръст от 0,5% на годишна база, показват данните на БНБ. В края на месеца заемите за фирми и граждани достигат 30,4 млрд. лв., което е 34,2% от БВП. За сравнение - през август те бяха 30,4 млрд. лева. В края на отчетния месец жилищните кредити са 8,7 млрд. лв. и нарастват на годишна база с 0,9 на сто. Потребителските кредити възлизат на 7,3 млрд. лв. и се понижават с 0,6% спрямо септември миналата година. На годишна база другите кредити се увеличават с 18,1 на сто, като достигат 879,5 млн. лева. Кредитите за неправителствения сектор нарастват през септември леко до 50,3 млрд. лв. при 50,2 млрд. лв. към август, показва още статистиката на БНБ. Към 30 септември те намаляват на годишна база с 0,1%, докато през август има годишно повишение от 0,1%. Изменението в размера на кредитите за неправителствения сектор е повлияно от нетните продажби на заеми от Други парично-финансови институции, чиито обем за последните дванадесет месеца е 194,3 млн. лева. На годишна база продадените кредити от други парично-финансови институции са 229,5 млн. лв., като в сумата са включени 2,5 млн. лв. през миналия месец. Обратно изкупените заеми възлизат на 35,2 млн. лв., като в тях са включени и 2 млн. лв., реализирани през септември. Кредитите за нефинансови предприятия се понижават с 1,4% на годишна база през септември, като годишното намаление през август беше 0,9 на сто. Кредитите, предоставени на финансови предприятия в края на септември, са за 1,5 млрд. лв. и в сравнение със септември миналата година те се увеличават с 23,5 на сто.

✓ **Само 2,3% от работещите у нас са заети в ИТ сектора**

Заетите в ИТ сектора у нас формират около 2,3% от общата трудова заетост при среден показател от 3,5% за страните от ЕС през 2015 година. Близко 70 000 души са работили в сферата на Информационните технологии в България, сочат данни от анализ на Евростат за развитието на ИТ сектора в Европейския съюз през 2015 г. За сравнение през 2011 г. в ИТ сектора у нас са работили около 55 000 души, или за пет години техният брой се е увеличил с около 15 хиляди. Около 53% от българските ИТ специалисти са мъже, 54 на сто са под 35-годишна възраст и близо 70% са с висше образование и много

добри доходи. Средното заплащане в сектора е било едно от най-високите на пазара на труда у нас и варира от 700-800 евро за млад специалист - до 1500-2000 евро за средна мениджърска позиция в сектора.

Според последните данни на Евростат най-много ИТ специалисти в ЕС работят в Германия и Великобритания - по около 1,5 млн. души, както и във Франция - около 1 милион, в Испания и Италия - средно по около половин милион души. Общо в ЕС през 2015 г. в ИТ сектора са се трудили около 8 милиона души, което представлява около 3,5% от общата заетост в Евросъюза. Най-висок дял специалисти в ИТ сектора като процент от общата заетост на населението е отчетен във Финландия - 6,5%. Следват Швеция - 6,1%, Холандия и Великобритания - по 5 на сто, Люксембург - 4,6%, Естония - 4,4 на сто. Най-нисък е процентът на заетите в ИТ технологиите спрямо общата заетост в Гърция - едва 1,2%. Следват Румъния, Литва и Кипър - по около 2%, България и Португалия - по 2,3 на сто, Испания - 2,4%, и Италия - 2,5 на сто. Най-висок дял ИТ специалисти с висше образование е отчетен в Литва - близо 80%. Там са и най-младите ИТ специалисти - близо 55% от хората в сектора са под 35 години.

[Евроком](#)

✓ МОН: 20 хиляди ученици ще получат дуално образование до 2023 година

В България 20 на сто от учениците в 1-ви клас са роми, информира Кунева

Броят на учениците, които ще получат дуално образование, до 2023 година ще бъде 20 000, обяви на пресконференция вицепремиерът и министър на образованието и науката Меглена Кунева.

МОН планира обща програма с БТПП и БСК, която ще даде възможност за създаването на платформа за професионалното образование. За реализацията ѝ са необходими три условия: стипендии, общежития и ангажимент на бизнеса за осигуряване на работа, информират от Министерството.

Има сериозен интерес към 700 стипендии, които осигурява Международният ромски фонд за ученици, съобщи Меглена Кунева. Средният успех на кандидатите е 5.00, показва статистиката на МОН, което е партньор на пилотния проект и се ангажира само с преподавателите. Първоначалният план беше Министерството да се включи със средства за стипендиите за ромски деца с успех над 3.50, но след реакция от страна на обществеността, беше взето решение средствата да бъдат оползотворени в обучението на 150 учители.

Подобни проекти досега са реализирани в Унгария, Словакия, Чехия, а сега стартират и в Македония и Сърбия, коментира министър Кунева.

По последни данни, цитирани от нея, в нашата страна в 1-ви клас 20 на сто от учениците са роми, в 7-ми клас - 7 на сто, а в 12-ти клас - 1 на сто. До една година ще бъдат известни и първите резултати от пилотния проект на Международния ромски фонд в България, каза Меглена Кунева.

Финансирането се осигурява от оперативната програма "Наука и образование за интелигентен растеж".

[Вестник Земя](#)

✓ Предупреждение: Цените на банковите услуги у нас са високи

Цените на банковите услуги в България са все още високи. Това е един от изводите на проучване, направено от Фондация "Граждани срещу бюрокрацията". Председателят на организацията Стефан Христов обясни, че оперативните разходи по поддръжка на сметки и преводи са най-високи.

Прочуването на базата на обявените от БНБ средни банкови такси показва, че откриването на банкова сметка струва между 10 и 300 лв. в лицензираните банки у нас, а размерът на годишното обслужване на сметка е между 72 и 720 лв. Христов обясни, че най-високи са оперативните разходи по поддръжка на сметки и преводи. "Таксата за обслужване с карта е 1.50. По 12 месеца биха били 18 лв., но има и такса за теглене от банкомат. Да кажем, че и там има такса, останалото е около 20 лв. на година разходи, след като си получиш пенсията по карта, да си я изтегли на банкомат. При положение, че пенсиите в България са толкова ниски, взимайки 200 лв. пенсия, това ще струва на човека 10 % от месечната пенсия на годишна база. Хубаво е банките да помислят за пенсионерите и хората, които нямат възможност, а са задължени да ги ползват", алармира Христов. Българската народна банка публикува на сайта си таблица със средните такси на банките, които те налагат за предлаганите услуги по разплащателните сметки.

На база на осреднени такси до февруари догодина банките ще трябва да променят тарифите си, като въведат приемливи такси за платежна сметка за основни операции, до която достъп да имат всички граждани на Евросъюза.

✓ Втори сме в ЕС по ръст на сертифицираните биониви

България е втора в Европейския съюз (ЕС) по ръст на сертифицираните площи за биологично земеделие за периода 2010 – 2015 г., показват данни на европейската статистическа служба Евростат. Въпреки това обаче страната ни остава на опашката в ЕС по дял на сертифицираните площи от общите земеделски площи, сочат още данните. След нас по този показател са само Румъния, Ирландия и Малта. За периода сертифицираните за биологично земеделие площи в България са се увеличили 4,6 пъти до 118 552 хектара. Това представлява 2,4% от общите земеделски площи. През 2010 г. делът им е бил едва 0,5%.

На първо място по ръст на сертифицираните за биологично земеделие площи е Хърватия с почти петкратен ръст за пет години до 75 883 хектара. Това е почти 5% от общите земеделски площи в страната. След Хърватия и България следват Франция, където е отчетено увеличение от 61%, Ирландия с 53%, Литва с 49% и Кипър с 48%.

В ЕС като цяло увеличението на сертифицираните площи за органично земеделие достига малко над 21% за периода 2010–2015 г. до 6,2% от общите земеделски площи. Увеличението е с 1,1 процентни пункта спрямо дела им през 2010 г.

Същевременно във Великобритания и Холандия се наблюдава спад на сертифицираните за органично земеделие площи в периода 2010–2015 г. На Острова намалението е от почти 30% до малко под 496 хил. хектара, а в Холандия – с 4% до 44 402 хектара. Най-висок е делът на сертифицираните площи за биологично земеделие в Австрия, Швеция, Естония, Чехия, Латвия и Италия.

Сега

✓ Докога ще браним доходите на калпавите адвокати?*

Тарифата за минималните възнаграждения и забраната за реклама са вредни регулации и трябва да отпаднат Любомир Авджийски, Институт за пазарна икономика

Преди месец Висшият адвокатски съвет публикува проект за промени в Наредба №1 за адвокатските възнаграждения. На 13 октомври промените бяха одобрени в закрито заседание, а миналия вторник бяха обнародвани в "Държавен вестник", така че вече са в сила. Какво се променя?

Има 10 увеличения, 2 намаления и цели 19 нови цени за адвокатски услуги. Сред новите са например цената за процесуално представителство по дела за запрещение - минимум 500 лв., и за производства по Търговския закон по искове на съдружници или акционери - минимум 800 лева.

Освен това изрично е записано, че минималният адвокатски хонорар се дължи за всяка инстанция поотделно, като е добавено, че за всяко връщане на делото (от горната инстанция) се дължи отделно същият хонорар. Въведено е възнаграждение за заверката на преписи от документи, която адвокатът може да прави в рамките на своята дейност (тоест по конкретни дела), като цената на тази заверка е същата като заверката на преписи при нотариус.

С две думи, задължителната "ценова листа" на адвокатските услуги бе променена едностранно от "доставчика на услугата" (термин от облигационното/договорното право).

Промяната е съобразно чл. 36 от Закона за адвокатурата. Въпросът обаче е защо свободна професия, която трябва да защитава свободното договаряне, с времето е наложила противоположния принцип -

да определя цените и условията по "адвокатския договор"

едностранно? Как се нарича, когато доставчикът определя условията едностранно и другата страна е поставена пред свършен факт?

Нека разгледаме конкретен казус, за да разберем как се променя реално цената на "адвокатската услуга. Според промените в наредбата хонорарът за делба на недвижим имот се определя "съобразно интереса на представляваната страна, но не по-малко от 600 лв. за всяка фаза". Същият хонорар ще се дължи и за всяка инстанция и за всяко връщане на делото. Тоест, ако се дели апартамент за 140 000 лв. (€70 000) и една от страните твърди, че ѝ се полагат 3/4 от имота, а другата също претендира за 3/4, всяка от страните ще плати 3630 лв. за всяка от двете фази на делбата, или общо 7260 лева. Ако делото мине без обжалване, двете страни ще дадат общо 14 520 лв. за адвокати. Ако всяка от двете фази на делбата премине през две инстанции, двете страни ще дължат общо поне 29 040 лв. на своите адвокати. Ако обаче делото бъде върнато от втората на първата инстанция, което често става при делби, адвокатските възнаграждения ще стигнат минимум 36 300 лева.

А има и допълнителни разходи - за преписите на документи, които се представят пред съда. Клиентът ще дължи по 3 лв. за всяка първа страница и 2 лв. за всяка следваща страница от преписите, които адвокатът може да завери вместо нотариус. Всъщност това не е услуга, а е възможност, дадена в чл. 32 от Закона за адвокатурата, за да се улесни защитата и да се ускори процесът. Т.е. заверката влиза в цялостната дейност на защитата по делото и в предвиденото вече възнаграждение. Не случайно чл. 32 казва, че адвокатът "има право да заверява преписи от документи, които са му предоставени във връзка или по повод защитата на правата и законните интереси на негов клиент. Няма логика майсторът да ви каже, че ще ви вземе 3000 лв. за ремонт на банята, но после да ви иска по 5 лв. за слагането на всяка плочка, нали?

Колегите ще кажат, че много опростявам нещата, а тук става въпрос за сложната и обществено значима адвокатска професия. Не, колеги, има принципи в свободните граждански отношения, които важат и за адвокатите, и за инженерите, и за майсторите.

Но трябва да бъдем толерантни - ако някой има възможност да си увеличи едностранно цената на труда (заплатата), услугата или продукта и ако няма конкуренция, при която да отиде насрещната страна, разбираемо е да се изкуши.

Според мотивите към проекта промените целят постигане на баланс между труд и възнаграждение. Но всъщност цената ще продължава да се начислява като висока твърда ставка плюс процент от материалния интерес. Което означава, че минималното възнаграждение не държи сметка за вложения труд или за сложността на казуса.

В мотивите се сочи, че наличието на нови обществени отношения и процедури налага и нови адвокатски дейности и възнаграждения. В гражданския и търговския оборот има неограничен брой дейности и правоотношения. Невъзможно и ненужно е за адвокатските услуги за всяко нещо да се определя цена.

Това убива гъвкавостта и смисъла на договарянето

Ако работата по конкретен казус изисква минимално усилие, а фиксираната минимална тарифа е определена на базата на средното вложеното усилие при подобни случаи, адвокатът може да загуби клиента си, а клиентът може да потърси алтернатива на скъпата адвокатска услуга.

Пак според мотивите ценовите прагове създавали предвидимост с "възможността на клиента предварително да получи информация за разходите, свързани с адвокатска защита". Но това не е никакъв аргумент - всеки потребител на каквато и да е услуга има право да получи информация за разходите предварително.

В мотивите пише също, че "прекомерното намаляване на адвокатските възнаграждения би могло да доведе до деформация на пазара на адвокатските услуги" и че "ниската цена не винаги гарантира добро качество на предоставения интелектуален продукт."

За сравнение - аргументът за забрана на рекламата на адвокатски услуги е, че това е държавно регулирана дейност и всички, които я изпълняват, трябва да притежават необходимия минимум знания и умения. А тук се посочва, че смисълът на тарифата е не се позволява на некачествени (!?) адвокати да подбиват пазара. Ако аргументът за забрана на рекламите е верен, тогава всички са еднакво качествени, включително и онези, които биха предоставяли услуги на по-ниски цени. Всъщност и двете регулации са алогични. Забраната за рекламата следва да отпадне, защото е ясно, че не всички адвокати са еднакво добри, а клиентът има право на повече публична и проверима информация.

Фиксираните минимални тарифи също трябва да отпаднат, защото те всъщност бранят доходите на посредствените адвокати, а освен това и пречат на навлизащите в професията качествени юристи да спечелят клиенти, тъй като не могат да предлагат по-ниски цени.

А ето как е в САЩ. Правилата за определяне на адвокатските възнаграждения са част от кодекса за професионално поведение, приет от гилдията (American Bar Association). Подбрани са на една страница и не съдържат нито едно число.

Тарифа няма, има само разпоредби,

които защитават клиентите (потребителите) на адвокатски услуги. Ето и разпоредбите накратко:

Адвокатът не може да се споразумява, за да начислява или да събира необосновано възнаграждение. Факторите, които категоризират възнаграждението като обосновано са следните: времето и трудът, които са необходими; нестандартността и трудността на въпросите по казуса и уменията, които са необходими, за да бъде разрешен казусът ефективно; вероятността да се наложи адвокатът да откаже други свои ангажменти; цената, която обичайно се дължи в този регион за подобна услуга; материалният интерес, който се преследва, и постигнатият резултат; времевите граници, поставени от клиента или от обстоятелствата (тоест спешността на работата); естеството и продължителността на професионалното взаимоотношение между адвоката и клиента; опитът, репутацията и уменията на адвоката (адвокатите); дали хонорарът се договаря като фиксирана сума или като процент (забележете, материалният интерес по договора/делото е поставен едва на четвърто място, а на първо място са вложеният труд, трудността на казуса и уменията на адвоката).

Обхватът на представителството, ставката или фиксираният хонорар следва да бъдат предложени на клиента писмено в подходящ срок. Ако хонорарът не е фиксиран, а се изчислява на базата на интереса, като процент, споразумението за такова възнаграждение трябва да е писмено и клиентът да е уведомен за метода на изчисляване на хонорара, както и за всички възможни бъдещи разходи, които могат да се появят.

Забранява се договаряне на възнаграждение като процент от материалния интерес при дела за издръжка или при наказателни дела.

Възнаграждението може да бъде разпределяно между адвокати, които не са от една кантора само ако разпределението е направено на базата на извършената работа от всеки от адвокатите, ако клиентът се е съгласил писмено както с цената, така и с работата, която ще получи всеки от адвокатите, и на последно място, ако сумата по общия хонорар е обоснована. Какви са разликите между българската и американската уредба на адвокатските възнаграждения, ще оставим на читателите да преценят. Само ще подскажем, че при едната е налице свободно договаряне на цените, а регулацията защитава най-вече правата на клиентите. При другата е налице едностранно определяне на цените, при което са гарантирани правата и интересите предимно на адвоката (доставчика на услугата). В тази връзка можем да припомним, че преди две години Европейската комисия публикува доклада *The Economic impact of professional services liberalization*, който показва, че в България адвокатската професия е значително регулирана, а изискванията и намесата в свободното договаряне са по-тежки спрямо средните в ЕС.

** Заглавието е на редакцията.*